

Skub *!!!*

DKP • Information • Debat • Aktivitet

NR. 3 • AUGUST 2021

Læs inde i bladet:

DKU genopstår side 4-5

Arbejderforlaget under besættelsen side 8-10

Indholdsfortegnelse

DKU genopstår!	4
Den historiske fane samles op igen	5
Letland: en ny generation marxister	6
Kommunister i tidligere sovjetrepublikker	7
Forbuddet mod Arbejderforlaget i 1941	8
Hvorfor elsker koreanerne deres øverste ledere?	11
Dansk håndslag til Cuba på en særlig 26. Juli	12
Granma: USA prøver fortsat at destabilisere Cuba	13
Cuba anklager EU	14
Pensionisternes Kulturforening efterårsprogram	15
Bøger	16
Kommunistloven	20

Åbningstider

for DKP's sekretariat og partibutik, Frederikssundsvej 64, København NV

Torsdag	13-16	Luis Monteiro
Fredag	14-17	John Christoffersen/ Mikkel Wissing
Lørdag	13-16	Christian Olsen/ Mikkel Wissing/Lars Kongshøj

Telefon: 33 91 66 44

Skub nr. 3 august 2021

Udgivet af Danmarks Kommunistiske Parti
Frederikssundsvej 64, 2400 København NV
Tlf.: 33 91 66 44
www.dkp.dk
E-post dkp@dkp.dk
Giro/bank (1551) 5 00 27 53

LaserTryk, Århus

Ansvarshavende redaktør:
Henrik Stamer Hedin

Synspunkter fremsat i signerede artikler dækker ikke nødvendigvis redaktionens eller partiledelsens holdning.

Skub udkommer 4 gange om året. Årsabonnement: Kr. 200

Deadline næste gang den 4. november 2021

Annoncepriser i Skub

1 side	kr. 1.000
½ side	kr. 500
¼ side	kr. 250

og så videre dernedad.

Skub

Manuskripter til SKUB

modtages gerne på papir, men helst i digital form – tekster i et tekstbehandlingsformat (Word eller WordPerfect, *ikke* pdf eller billedfil), billeder i gængse billedformater og i en passende høj opløsning (filstørrelse mindst 100 KB). Tekst og billeder fremsendes som selvstændige filer, *ikke* integrerede i samme dokument. Begge dele kan mailes til redaktørens e-adresse hedin@c.dk.

På forhånd tak.

Red.

Kontingentsatser i DKP

Medlemmer med årsindtægt
under kr. 150.000: Kr. 200 pr. kvartal
over kr. 150.000: Kr. 450 pr. kvartal

Bank 1551 0009889744
Giro 9889744 (+01< +9889744)

Forsidebilledet: DKU'ere (eller KUF'ere, som de hed dengang) samlet til majdemonstration på Københavns Grønttorv (i dag Israels Plads) i begyndelsen af 1920'erne. Billedet er kopieret fra *Kampens Ungdom*, udg. af DKU 1956. Indsat det nye DKU's logo – læs på side 4-5.

Om at lære af historien

I skrivende stund, midt i august, har de styrende her i landet omsider bekvemmet sig til at bringe de afghanere, som har hjulpet de danske Jens'er, i sikkerhed, efter at samme Jens'er er stukket af med halen mellem benene. De – afghanerne altså – er nemlig i livsfare, når Taliban om kort tid overtager magten i landet. Og det er givetvis rigtigt. Hjælper man en besættelsesmagt, regnes man almindeligvis for landsforræder. Sådan var det, dengang vi selv var besat, og der blev ikke lagt fingre imellem – i hvert fald ikke for de små landsforræderes vedkommende. De store hyttede som altid deres.

Nu var det som bekendt ikke af hensyn til danske interesser, at Jens'erne besatte en afkrog af Afghanistan, som ingen før havde hørt om. Som i alle andre internationale spørgsmål optrådte Danmark som US-imperialismens håndlanger. Det var USA, der for at komme den afghanske revolution til livs i 1980'erne (hvis nogen kan huske så langt tilbage) finansierede, bevæbnede og trænede de kontrarevolutionære mudjahedin-bander og dermed i sidste ende banede vej for de værste, de mest reaktionære og de mest blodtørstige af alle revolutionens fjender: Taleban. Begivenhederne fulgte ikke helt USA's planer, men den historie skal ikke opfriskes her. Nok er det, amerikanske styrker besatte Afghanistan med deres halehæng af bl.a. danske Jens'er. Og krigen har raset siden. Nu er den forbi, og regnskabet vil blive gjort op.

Danske politikere har mere end almindelig svært ved at lære af historien. Måske skyldes det, at de er sluppet så let fra deres egne svinestreger. Dengang det var Danmark, der var besat, var det ikke kun småfolk, der forrådte deres land ved at tolke for besættelsesmagten og den slags. Landsforræderiet gik helt til tops, til regering og Rigsdag.

I disse dage, hvor politikerne er så optaget af de afghanske tolkes skæbne, er det 80-året for vedtagelsen af den såkaldte Kommunistlov. Denne lands- og højforræderiske lov forbød med ét slag det kommunistiske parti og al kommunistisk virksomhed. Allerede to måneder før var håndhævelsen af loven begyndt med arrestationen af flere hundrede kommunister og DKP's tre folketingsmedlemmer (det lykkedes dog ikke i første omgang at få fat på dem alle tre). Kommunistloven blev enstemmigt vedtaget. Fra regeringens og ordførernes side undskyldte man sig med, at det var noget, besættelsesmagten havde forlangt – i sig selv en indrømmelse. Men det var tydeligt, at dette havde politikerne, socialdemokrater såvel som borgerlige, i lang tid drømt om, og eneste alvorlige bekymring var, om loven ville skabe en præcedens, der også kunne ramme andre partier. Det skete som bekendt ikke. Også retsopgøret efter krigen slap de helskindede igennem, først og fremmest fordi de selv styrede det.

Så hvorfor skulle man lære af historien?

På 80-årsdagen for Kommunistlovens vedtagelse mindes forræderiet ved en demonstration i København: 25 symbolske ligkister bæres i procession fra Højbro Plads til Christiansborg. Aktionen er kulminationen på en længere række arrangementer op til årsdagen, bl.a. indbefattende en høring, som man kan læse om i Bjørn Elmquists artikel på bagsiden af nærværende blad. Måske når *Skub* at udkomme, så de hurtigste af læserne kan deltage, måske ikke. Under alle omstændigheder er årsdagen en anledning til at huske på det vigtige: At lære af historien.

I sidste måned mindedes man i nabo- og broderlandet Norge en anden lige så dystre begivenhed – massakren på Utøya for ti år siden. Heller ikke de norske politikere synes at være gode til at lære af historien. Man taler om »ekstremisme« som bevæggrund, underforstået at magthaverne i det norske samfund intet ansvar har. Men det har de, for den drivende kraft bag massakren var den samme institutionaliserede antikommunisme, som fik de danske magthavere til for 80 år siden at indføre Kommunistloven og til senere at bakke USA op mod den afghanske revolution og bane vej for Taleban.

Historien gentager sig ikke, men følger logiske mønstre. Det er vigtigt at lære af den.

DKU genopstår!

Ca. 25 kommunistiske unge fra hele landet holdt den 14. juli landsmøde (generalforsamling) i København. På forhånd havde de inviteret repræsentanter for den kommunistiske bevægelse i Danmark som gæster. Fra DKP deltog undertegnede og Gerhard Wehlitz. På dagsordenen var en række politiske og organisatoriske spørgsmål, arbejdsmål, vedtægtsændringer, programmatisk dokumenter og valg til landsledelsen. Det var på mange måder en milepæl for de danske Ungkommunister (Ungkom), og mødet osede også af kampgejst og optimisme. Ungkom – der i år oplevede en stor fremgang – skiftede på mødet navn til Danmarks Kommunistiske Ungdom (DKU). Her følger en kort beretning fra mødet,

Af Luis Monteiro

Ideologisk

DKU betegner sig vedtægtsmæssigt som »en selvstændig og uafhængig organisation, både politisk og økonomisk«. Ideologisk bekender organisationen sig til marxismen-leninismen, byggende på »den videnskabelige socialisme og de teoretiske tilføjelser gjort af Marx, Engels og Lenin.

DKU søger til læren gjort i det sidste århundredes socialistiske eksperimenter, med målet at lære fra dem alle, og aldrig at blindt følge en enkelt af dem, således at en socialisme, der er tilpasset de danske forhold, kan formuleres.

DKU arbejder for omvæltningen af det kapitalistiske samfund, for folkets magtovertagelse og opbygningen af et socialistisk samfund, med det pengeløse, klasseløse og statsløse samfund, kaldt kommunisme, som endemål.«

Organisatorisk

Øverste myndighed er landsdækkende møder: generalforsamlingen, landsmødet og stormøder, hvor alle medlemmer kan deltage med tale- og stemmeret. Den årlige generalforsamling vælger en landsledelse, Landsarbejdsgruppen (LAG) på 6, som

udgør den daglige ledelse: formand, næstformand, kasserer, national sekretær, international sekretær og et bestyrelsesmedlem.

Grundorganisationerne er de lokale afdelinger, der defineres ud fra geografisk hensyn og lokalt medlemsgrundlag. Afdelingen vælger en formand, kasserer og en kontaktperson.

Politiske mål

Mødet inddelte sig i 4 arbejdsgrupper, der skulle diskutere DKU's arbejdsmål for 2021. Blandt de fremkomne tilsagn/mål fik disse de fleste stemmer:

- Flere debatindlæg og artikler
- Tilstedeværelse på skoler og uddannelsesinstitutioner
- Facebooksider i afdelingerne
- Flere uddelingsmaterialer
- Flere radikale og provokerende aktioner (graffiti, anti-anti-hjemløs aktion, »storm« Christiansborg)
- Større medlemsinddragelse ved indmeldelse
- Aktiviteter i alle afdelinger/60 nye medlemmer i 2021
- Højere organisationsniveau/mere struktur i arbejdsopgaverne
- Medlemskort
- Mere hygge.

Mødet skulle også have diskuteret et principprogram, men punktet blev udsat til et kommende landsmøde.

Valg til Landsarbejdsgruppen

Følgende seks kammerater blev valgt til LAG:

Formand: Cornelius Stende (DKU/partiløs)

Næstformand: Lucas Haaning-Olsen (DKU/DKP)

Samarbejdssekretær: Cornelius Gry-Liljensøe (DKU/DKP)

International sekretær: Nicolai Aamund (DKU/KP)

Kasserer: Kaare Stolt (DKU/partiløs)

Bestyrelsesmedlem: Mathias Christoffersen (DKU/DKP)

Ungkommunisterne skifter navn:

Den historiske fane samles op igen

Af Lucas Olsen, næstformand, Danmarks Kommunistiske Ungdom

På Ungkommunisternes sidste landsmøde, den 14. juli 2021, blev der skrevet historie for den kommunistiske bevægelse i Danmark. På dette landsmøde blev det vedtaget, at Ungkommunisterne – som siden opløsningen af DKU i 1990 har ageret som deres respektive stedfortræder – skulle samle denne historiske fane op igen, og det blev derfor vedtaget, at et navneskifte skulle til, og Ungkommunisterne hedder derfor nu Danmarks Kommunistiske Ungdom (DKU).

DKU har siden sin stiftelse i 1919 været en selvstændig entitet i sin kamp for arbejderklassens ret til bestemmelse over det samfund, den selv skaber. I dets tidlige år, som funktionelt ungdomsforbund for Socialdemokratiet, blev der internt kæmpet en kamp om placering i det politiske landskab, hvilket ledte til dets løsrivelse fra socialdemokratiet og senere tilslutning til DKP og det internationale ungdomsforbund World Federation of Democratic Youth (WFDY).

Derfor er det vigtigt for mig – og resten af DKU – at pointere følgende:

DKU er en selvstændig entitet i det politiske landskab, som kæmper for arbejderklassens ret til både ejerskab over produktionsmidlerne og til politisk ejerskab – men vi fungerer stadig som ungdommens platform i de respektive kommunistpartier, specifikt DKP og KPId, med ønske om tættere officielt arbejde med KP. Årsagen til at netop denne beslutning blev vedtaget var, at der i det tidligere Ungkommunisterne var et ønske om at komme historien og de historiske kampe mere til

livs, fordi vi, som kommunister, er disse historiske bevægelser stedfortrædende forkæmpere, og der blev derfor ikke set nogen grund til, at vi ikke kunne efterleve dette historiske eftermæle mere officielt. Dette ville vi gøre klart – den kommunistiske ungdom er ikke død og borte – den findes stadig, og den er vred og hungerr efter ejerskab, indflydelse og endegyldigt, en proletarisk revolution.

DKU er i dag den største officielt kommunistiske ungdomsgruppe med et medlemstal på omkring 35 aktive medlemmer, som aktivt er voksende. Meget voksende. Ungkommunisterne havde sin genoplivelse tilbage i september 2020, hvor 8 kammerater var samlet for at diskutere denne genoplivelsesplan, og hvordan vi på bedste vis kan vække den kommunistiske ungdom, som i rigtigt mange år har været alene og ensomt indelukket, begrænset til obskure internet-debatgrupper og ikke-materielle politiske fællesskaber.

DKUs første generalforsamling fandt sted i KPs lokaler. Det var til denne forsamling, at disse kampe omkring placering og manøvre blev kæmpet, og diskussionerne – nogle af dem meget langtrækkende – var talrige. Disse diskussioner bar dyrebare frugter af sig, og det var herpå at den nye politiske plan blev vedtaget, heriblandt navneskiftet til DKU. Mødet var demokratisk struktureret, hvilket i DKU er en af de vigtigste organisatoriske strukturer i vores bevægelse. Alt i alt et meget vigtigt og ekstremt godt møde, som var velmødt af kammerater landet over, fra Aalborg til Falster.

Rød front!

Letland: en ny generation marxister

Af Aksel V. Carlsen

Den baltiske EU-stat Letland oplever en afindustrialisering, indtog af udenlandsk kapital samt affolkning (siden 1991 er befolkningstallet faldet fra 2,7 mio. til i dag 1,9 mio.). Tusinder har valgt at søge lykken i Vesteuropa. Lønarbejderne er svagt organiseret og tilpasser sig kapitalmagts vilkår. Men nu er en ny generation marxister i gang med at oplyse og organisere.

Et møde ved fabriksporten

Under et nyligt besøg i Riga tog jeg en udflugt bort fra det eksotiske bycentrum, hvor mange seværdigheder i år havde færre besøgende end tidligere, og hvor flere cafeer og butikker er lukket. Antagelig fordi ejerne på grund af corona-situationen har måtte dreje nøglen om. Jeg drog ud til en af Rigas forstæder.

Her stødte jeg ved indgangen til en krydsfiner-fabrik på en gruppe unge aktivister, der ved fabriksporten ved fyraftenstid stod og delte tryksager ud til de ansatte. Denne for Letland sjældne episode gjorde indtryk, og jeg fik en snak med tre af disse ildsjæle, som er mellem 30 og 40 år.

De er alle aktivister fra »Letlands Arbejderfront«, *Latvijas Strādnieku Fronte* (LSF), en organisation der blev stiftet for tre år siden, og som afholdt sit 2. landsmøde i marts, hvor et egentlig politisk program på marxistisk grundlag blev vedtaget.

De fortalte begejstret om en overraskende venlig modtagelse fra de lokale arbejderes side. Først troede nogle, at der blot var tale om uddeling af gratis reklameaviser, men de blev positivt overrasket, da de hørte, at det er en avis for arbejdere. Noget sådant havde de aldrig oplevet før. Selv fabrikkens vagtfolk

accepterede deres tilstedeværelse og undlod at tilkalde politi, hvilket ellers er sket tidligere, når de eksempelvis var mødt op foran Riga Mejeri. Den lille avis »Arbejdernes kamp« (*Strādnieku cīņa*) som de uddelte, indeholdt dels aktuelle politiske kommentar og dels en side, hvor man populært forklarede meningen med profit og merværdi. En af de ansatte sagde, at i en situation med lave lønninger sker det ofte, at kolleger individuelt selv beder virksomheden om lov til at arbejde over for at tjene mere. Til dette var LSF-aktivisternes svar: »Jamen så modarbejder I jo jeres egne interesser. I forærer ejeren jeres arbejdskraft i stedet for at kræve en større del af kagen. I bør kæmpe sammen for bedre arbejdsvilkår og for en kortere arbejdsuge.« Flere ansatte var ivrige efter at diskutere og spurgte, hvornår avisens næste nummer udkommer.

Studiekreds og youtube

De tre aktivister fortalte om deres initiativ med at udsende en ugentlig video-nyhedsjournal, der nu findes på youtube både på lettisk, russisk og engelsk, og om det, de i dag ser som deres hovedopgave: marxistisk skoling. Det foregår i Rigas Marxistiske Studiekreds, som nu har virket i to år. Programmet for sæsonen 2020-2021 omfattede 36 møder med fem hovedemner: marxismens teori, politisk økonomi, videnskabelig socialisme, arbejdsmarkedets grundregler i Letland samt marxismens historie. Samtidig har man etableret et samarbejde med Rigas Hegelselskab for de aktivister, der ønsker fordybelse i filosofisk dialektik.

Alle tre var begyndt at gå i skole i sovjettiden, men deres »opdagelse« af marxisme og kommunisme er noget, de selv er nået frem til trods en omfattende antikommunisme, antisovjetisme og nutidens nye koldkrigsatmosfære. De gav udtryk for en vis skepsis overfor Letlands Socialistiske Parti, som jo blev dannet af tidligere kommunister i 1993. Denne skepsis skyldes, at socialisterne i dag er en del af den internationale kommunistiske bevægelse, men ved valg får tildelt et par enkelte pladser på en socialdemokratisk partiliste. Alligevel har LSF et vis samarbejde med dem. Således har LSF-aktivister været invite-

Visu zemju proletārieti, savienojieties!

STRĀDNIEKU CĪŅA maijs №1 2021 mai
РАБОЧАЯ БОРЬБА

OPĀTAN PABOČĀ FRONTA LATVIJĀ LATVIJAS STRĀDNIEKU FRONTES ORGĀNS

PASTĀV DIVI CEĻI

Aizvadītais gads izteimās ar kārtējo pasaulē ekonomisko krīzi. Marksisma klasiskaj se-cinājumā par kapitalistiskās rūpniecības ciklisko krīžu ne-veršamies pilnībā patiesos arī mūsdienās. Turklāt, tas krīzes kļūst arvien spēcīgāks, izrai-sot arvien lielāku postu. Tik-līdz Latvijas ekonomika sākas atgūties no 2008. gada krīzes, tā sabrukā atkal. Šoreiz krīzīšu pasākuma koronavīrusa pan-dēmija, un tā draud ar daudz nopietnākiem sekām.

Kas cēš no krīzēm visai-rāk? Pirmkārt — algotie strād-nieki. Krīzes apstākļos jebku-ru buržuāziskā valsts rūpējas, pirmkārt, par valdības šū-ras ienākumiem. Tiesī kapita-listiem valsts piešķir divas subvīdijas un nodrošinā at-ļaušas. Taču darbaļaudis no šīm divām dāvanām gandrīz neko neiegūst.

Piemēram, saņemot 250 miljonus eiro dotāciju 2020. gada, kompānija Air Baltic to-mēr veikusi masveida atlaiša-nas. Vairāk nekā 300 darbinie-ku zaudējuši darbu. Cita valsts kompānija, Latvijas Dzelzceļš, saņēma 27 milj. eiro dotāci-ju un vēl 32 milj. sava kapita-lā pabeidza šādu. Ierī sagādā-ti līdz ceturtajai no visiem dzelzceļniekiem. Nevieni no valdības neautraus parastā strādnieku liktenis. Neintere-sē, kas sagādā ceturto strād-nieku, kuram, zaudējot darbu Latvijā, nav pat iespējas do-ties darba meklējumos uz ā-rzemi.

Kā pasargāt sevi no atlaiša-nas? Kā saglabāt savu darba-vietu, algu un iespēju apgādāt ģimeni? Pastāv divi ceļi.

1. Centies patīt administrā-cijai. Līdēt un līst uz veda-ra, nodotot savus dārgus. Lai

vīji tiks atlaiesti no darba, ne-vīs tu. Nekāda godīgā netai-īpniekam nesacī preti, ne-prasīt algas paaugstinājumi, norādīt darba apstākļus, dar-ba likuma izpildīšanu. Strādāt vairāk un intensīvāk, ņemt vīr-šūdas, atdot visu savu spē-ku un veselību, lai īpašniekam palpa nesamazinātos, lai viņa ģimene, nevis tava, dzīvotu priecīgi, beztrūcīgi un veselīgi.

2. Palikt par cilvēku. Saglabāt savu cilvēcisko cieņu. Zināt sa-vas lūmības tiesības un ar-iznāties savas objektīvās in-teresses. Apmēroties ar citiem biedriem, kuri arī grib palikt par cilvēkiem. Kopā cīnīties par savām tiesībām, par strād-nieku kopīgām interesēm, par cietīgi rīkotiem satīem brī-ņiem.

Ja esi nolēmis iet pa otro ceļu, tad šīs avīzes numurs ir paredzēts Tei! Te ir apkopotas praktiskās rekomendācijas, ar ko sākt cīņu.

Indu, nīkogo iz pravīhich ne-interesēt.

Kak že zashchititsya ot uvolneniya? Kak sokhranīt svoe raboche mesto, zarabo-tok i vozmožnost' proporci-onit' sem'yo? Est' dva puti:

1. Starejies povynait's nashist'stvo. Uvolnit's' smu, podnashivats' pres'matskats'i, podstatvits' svoix tovarī-

В ЭТОМ НОМЕРЕ

Как за 11 лет изменились условия работы.....с. 2
Советуйтесь перед тем, как подписать.....с. 3
Что такое капитализм.....с. 3
Почему забастовочного движения.....с. 5
Информационное сообщение о II съезде РДЛ.....с. 6
Некролог: Г. Голосов.....с. 6

ШАЖА МУМУРА

Кā 11 gadu laikā ir mainījies darbaļaudu stāvoklis.....с. 2 lpp.
Konsultācija pirms paraksta.....с. 4 lpp.
No kā baidās kapitālists?.....с. 5 lpp.
Streika kustības risinājums.....с. 5 lpp.
Informācijas ziņojums par LSF II kongresu.....с. 6 lpp.
Nekroloģis biedram Gajkavam.....с. 6 lpp.

13 марта 2021 г. состоялся II съезд Рабочего фронта Латвии информационное сообщение читайте на последней странице

2021. gada 13. marta notika Latvijas Strādnieku frontes II kongress informatīvo ziņojumi lasiet pēdējā lappusē

ЕСТЬ ДВА ПУТИ

Прошедший год ознаменовался очередным всемирным экономическим кризисом. Вызов классовой марксизма о неизбежности циклических кризисов капиталистической промышленности оказался верным и по сей день. Более того, эти кризисы становятся

го класса. Именно капита-листам выделяют щедрые государственные субсидии, делают послабления в нало-гообложении. Труженикам же от этих шагов практиче-ски ничего не передается. Например, в 2020 году компания Air Baltic получила

PIETEICIETIES RĪGAS MARKSISMA PULCĪŅA NODARBĪBĀM

RĪGĀ

MARKSISMS-LENINISMS IR STRĀDNIEKU ŠĶIRAS UN VISAS PASAULES DARBĀJAUŽU CEĻU ZVAIGZNE!

RAKSTIET UZ INFO@STRADNIEKI.ORG

ret som gæstetalere ved socialisternes 1. maj-møder og årlige fejring af sejren over Nazityskland.

Mine tre nye lettiske bekendte var meget nysgerrige efter at høre om de danske kommunister og om dansk fagbevægelse.

For dem var det helt nyt at høre eksempelvis om, at danske sygeplejersker strejker, om 3Fs faglige møder i Kastrup lufthavn og om afholdelsen af sympatistrejker. Den slags omtales ikke i de lettiske medier.

Kort nyt:

Kommunister i tidligere sovjetrepublikker

Af Aksel V. Carlsen

Moldova. Det kommunistiske parti (PCRM) der i 00'erne var regerende i Moldova, men som ved valget i 2019 ikke kom over spærregrænsen, er nu atter tilbage i parlamentet. Ved det parlamentsvalg, der fandt sted 11. juli, opstillede PCRM på en fællesliste med det socialdemokratiske PS-parti. Listens hovedbudskab var at standse Moldovas tilnærmelse til NATO og modvirke højrekræfternes forsøg på at indlemme landet i et Storrumænien som en smutvej til EU-medlemskab. Med et omfattende reformprogram samt en rød stjerne og hammer & segl som logo var fælleslisten et nyt indslag i landets politiske liv. Den opnåede 27 pct. af stemmerne og er nu parlamentets største oppositionsgruppe. Listen fik et kanonvalg i landets tyrkisk-dominerede provins Gagauzien, hvor den opnåede hele 81 pct. af de lokale stemmer. Præsident Maja Sandus liberale parti sejrede med over 50 pct. og fik massiv støtte blandt de mange moldoviske fremmedarbejdere, der afgav deres stemme i EU-lande.

Ukraine. Ukraines kommunistiske parti blev i 2016 forbudt, men ankede afgørelsen. Siden da er sagen syltet, og partiet oplever en semi-legal tilværelse. Derfor er det bemærkelsesværdigt, at partiformanden Petro Simonenko indenfor det sidste par måneder pludselig er begyndt at blive inviteret af oppositionens tv-kanal PNK og flere gange er blevet interviewet i studiet. Senest skete det i anledning af Zelenskij-styrets forestående fejring 24. august af 30-året for Ukraines brud med Sovjetunionen. Der er afsat milliardbeløb til fyrværkeri, masseproduktion af gul-blå flag, til underholdning og byfester. Dette sker samtidig med, at borgerkrigen i Donbass fortsætter, arbejdsløsheden stiger og nye tariffer for vand, lys og gas træder i kraft. Petro Simonenko betegnede al denne festivitas som hykleri og udtryk for oligarkernes kynisme, fordi ingen af de visioner, der findes i uafhængighedserklæringen (1991), er blevet indfriet. Datidens løfter om et velsignende demokrati opfattes nu som varm luft. Den omtalte PNK tv-kanal er i øvrigt et nyt fælles initiativ af systemkritiske journalister fra tre oppositions tv-kanaler, som Zelenskij's »demokratiske« styre – uden dommerkendelse – lukkede for »krænkelse af nationens interesser«.

Rusland. Ved det forestående septembervalg til parlamentet (Duma) er kun to partier, der betegner sig som kommunistiske, opstillingsberettiget: Zjuganovs *KPRF* og partiet *Ruslands kommunister*. Blandt dem der ikke har fået bekræftet deres partistatus, er *Ruslands Forenede Kommunistiske Parti* (OKP). OKPs ledelse har nu besluttet – trods ideologisk uenighed både med Zjuganovs *KPRF* og partiet *Ruslands kommunister* – alligevel at opfordre vælgerne til at stemme på disse to partiers kandidater. Dermed vil man bidrage til at reducere omfanget af den forventede valgsejr til Putins parti *Forenet Rusland*. Derimod kritiserer *Ruslands Kommunistiske Arbejderparti* skarpt Zjuganovs *KPRF* for ikke at opstille arbejdere eller faglige aktivister i sikre valgkredse, kun partifunktionærer og forretningsfolk.

Kasakhstan. Ligesom i andre tidligere sovjetrepublikker er kommunisterne i Kasakhstan også splittet. Det største af disse partier hed indtil for nylig *Kasakhstans Kommunistiske Folkeparti*. Det fik ved parlamentsvalget i januar i år 7 pct. af stemmerne og har siden især haft fokus på sociale spørgsmål, især de ældres vilkår. Efter valget konstaterede partiledelsen en voksende interesse for socialisme. For fremover at styrke sin position besluttede man at ændre partiets navn og har nu slettet ordet »Kommunistisk«. Modsat andre af landets kommunistiske partier, der er aktive i fagbevægelsen, var Folkepartiet ikke engageret omkring de omfattende strejker, bl.a. i olieindustrien, der fandt sted i juni måned. Her førte en ihærdig kamp til, at de strejkende opnåede en aftale om hele 50 pct. lønforhøjelse.

Georgien. Et forbud mod Georgiens Forenede Kommunistiske Partis virke blev i juli ophævet af landets justitsministerium. Man bekræftede samtidig partiets juridiske adresse i hovedstaden Tbilisi. Dette er en indirekte indrømmelse af det lovbrud, myndighederne begik for to år siden, da de beslaglagde partiets hovedkvarter. Dette parti blev stiftet i 1994 og har til mål at genskabe Georgiens socialistiske sovjetrepublik. Under Georgiens væbnede konflikt med Rusland i 2008 betegnede partiet daværende præsident Saakashvili og hans regering som de ansvarlige for folkemordet mod lokalbefolkningen i grænseprovinsen Sydossetien.

Forbuddet mod Arbejderforlaget i 1941

Den 22. juni 1941 blev flere hundrede danske kommunister arresteret på besættelsesmagtens ordre, og den 22. august, for firs år siden i disse dage, fulgte et regulært forbud mod Danmarks Kommunistiske Parti. Det ramte også partiets presse og forlag.

Af John Poulsen

Allerede om formiddagen den 22. juni rykkede politiet ind i Griffenfeldsgade 50, hvor partiet sammen med DKU, Arbejderbladet og Arbejderforlaget havde til huse. Det var begrænset,

Politiet foran partiets lokaler Griffenfeldsgade 50 den 22. juni 1941.

hvad politiet kunne beslaglægge under razziaen, da partiet siden den 9. april 1940 havde forberedt sig på, at det på et eller andet tidspunkt kunne blive forbudt, men det der blev beslaglagt blev aldrig leveret tilbage, da det forsvandt under besættelsen. Under razziaen arresterede man en række kammerater, der uafvidende kom for at hente *Arbejderbladet*.

Arbejderforlaget havde på grund af den skærpede politiske situation allerede i slutningen af trediverne oprettet lagerdepoter rundt om i landet. Omkring 1940 blev de skønlitterære udgivelser bragt på lager hos fire antikvarboghandlere. Dertil kom, at forlaget kort tid efter at Danmark var blevet besat havde lejet en lejlighed i Stevnsgade 35st på Nørrebro i en nyopført ejendom, som officielt var lejet af en ung student, der faktisk boede hjemme. Det var et af de første, måske det første, af partiets illegale kvarterer. Hertil blev bragt en del af forlagets lager, uden at politiet bemærkede flytningen.

Lenins Udvalgte Værker

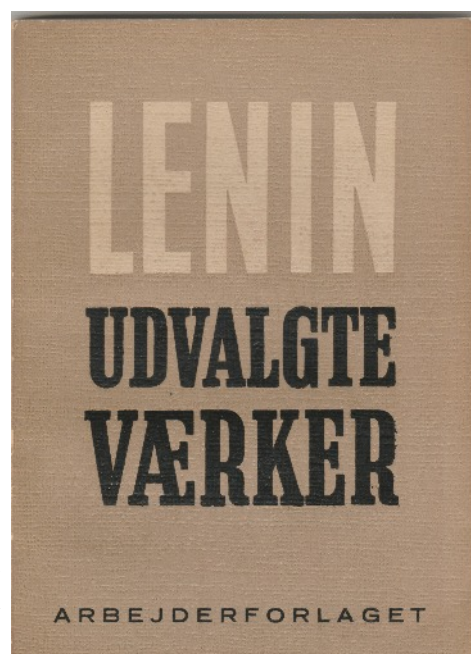
På trods af situationen var 1940 og 41 gode år for forlaget. I

1940 kom der 19 udgivelser, og i første halvtår af 1941 blev det til yderligere 13. Samme år kom fem bøger i nye oplag, bl.a. *Lenins Staten og revolutionen* (3. oplag), *Det kommunistiske manifest* (4. oplag), *Stalins Leninismens problemer* (2. oplag) og *Lenins Krig og revolution* (3. oplag). En pjeces af Thomas Petersen *Fagbevægelsen i krigens år* blev trykt i 25.000 eksemplarer, og den 1. marts var der solgt 20.000.

Forlaget var også gået i gang med at udgive Lenins Udvalgte Værker. Beslutningen om udgivelsen var allerede blevet truffet i 1939, men redaktions- og oversættelsesarbejdet blev først påbegyndt i 1940. Oprindeligt var det planen at udgivelsen skulle bestå af seks bind, og det ville betyde at udsalgsprisen ville blive 3 kr. pr. bind, men det mente forlaget var for høj en pris, så det blev besluttet i stedet at trykke den i 12 bind, så hvert bind kunne holde en udsalgspris på 1,50 kr. Det var en dristig beslutning situationen taget i betragtning. Det første bind, som var bind 7, udkom den 1. maj, og bind 9 kom den 13. juni og blev dermed Arbejderforlagets sidste udgivelse.

Selv om Gelius Lund, der var ansvarlig for oversættelserne, var blevet arresteret, fortsatte han arbejdet i Horserødlejren, hvor det nødvendige materiale var blevet smuglet ind. En del af de russiske tekster og danske oversættelser fandt en kammerat uden for Horserødlejren efter flugten den 29. august 1943, og de dannede basis for Gelius Lunds videre arbejde i et illegalt logi. Efter befrielsen fortsatte arbejdet med Lenin-udgaven, men først den 6. november 1947 kom det første bind i For-

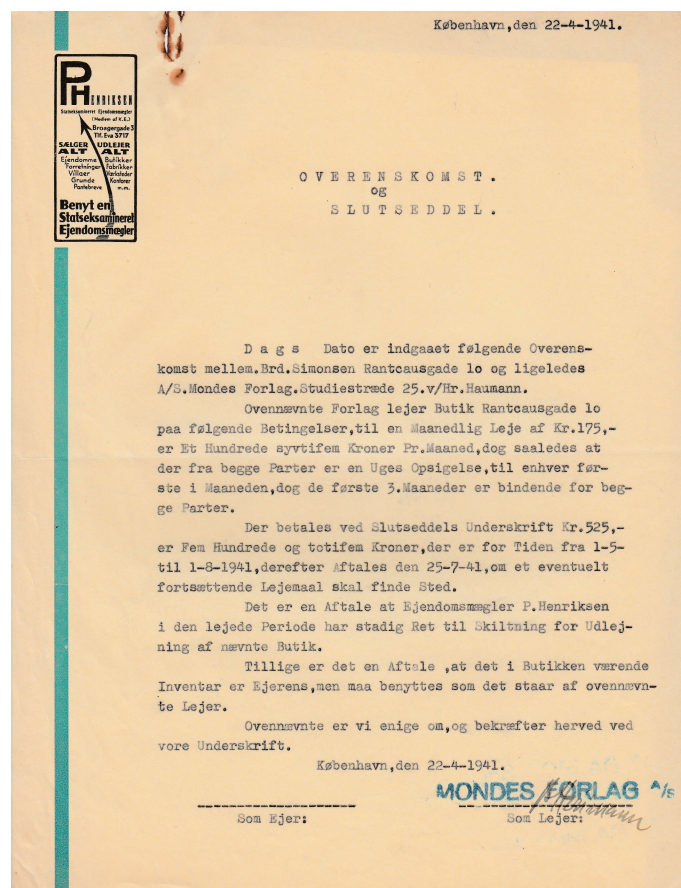
laget Tidens nye udgave på gaden, for først da var det muligt at skaffe større mængder papir i en ordentlig kvalitet. Der gik tre år før sidste bind udkom i 1950, altså ni år efter starten. I den folder, der blev trykt om udgivelsen, stod der, at »umiddelbart før tysk og dansk politi i 1941 skabte illegaliteten i Danmark, havde *Lenins Udvalgte Værker* bind 9, Arbejderforlaget udgivet forlaget.

Stevnsgade 35, hvor Arbejderforlaget havde et hemmelig boglager.

de to første bind af den planlagte 12-binds udgave af Lenins Udvalget Værker. De to bind er siden af megen læsning og mange husundersøgelser blevet stærkt reduceret, og det skal der nu rådes bod på. Udgivelsen tages op igen.«

Lejekontrakt Rantzausgade 10.

Staten støttede det illegale DKP

En af de bøger der blev genoptrykt i marts 1941 var *Borgerkrigens Historie*, og det har en særlig historie. Da forlaget altid var i pengekø, havde man indgået den aftale med Universaltrykkeriet, at man løbende betalte for de eksemplarer som forlaget hentede på trykkeriet, men hvem skulle betale regningen for de bøger der lå tilbage på trykkeriet, da forlaget var blevet forbudt? Børge Houmann, der havde været forretningsfører for Arbejderforlaget, blev kontaktet af direktøren for Universaltrykkeriet om betalingsproblemet, og Houmann foreslog ham at henvende sig til det socialdemokratiske folketingsmedlem K.K.

Steincke, der fik trykt *Sognerådstidende* i trykkeriet, og forklare ham, at trykkeriet ikke kunne få penge fra et forlag, der var blevet forbudt. Resultatet blev, at staten betalte regningen, og Houmann aftalte med trykkeriet, at det anbragte bøgerne sådan, at man løbende kunne hente dem og sælge dem rundt om i partiafdelingerne.

Butikslejemål

Børge Houmann havde siden 1934 været forretningsfører for både Arbejderforlaget og Mondes forlag. Den 22. april 1941 underskrev han en lejekontrakt på et midlertidigt butikslejemål i Rantzausgade 10 for tre måneder, som kunne forlænges, men det blev aldrig aktuelt. Det var Mondes forlag der stod for lejemålet, og formålet var ifølge en annonce i *Arbejderbladet* at drive »Den billige Bog- og Papirhandel«. Her kunne man bl.a. købe tyske bøger, men meget tyder på at formålet i virkeligheden var et dække for at indkøbe papir, som kunne bruges når partiet blev illegalt. Hverken Houmann eller andre har senere nævnt denne butik.

Land og Folks Forlag

Partiets forlagsvirksomhed blev først genoptaget i 1943 under navnet Land og Folks Forlag, efter at den illegale bladvirksomhed var organiseret og der var fundet mulighed for at få trykt bøger på nogle legale trykkerier. Dog udgav partiet allerede i september 1941 *Danske Toner*, som indeholdt den tale Aksel Larsen ville have holdt i folketinget i forbindelse med debatten om kommunistloven i august. På Det kgl. Biblioteks hjemmeside kan man se, at det eksemplar, biblioteket har, er tilsendt dem af politiet, som havde beslaglagt det. Selve satsarbejdet foregik

Politiets brev til Det kgl. Bibliotek om Danske Toner 1941.

i København på fire illegale sætterier. Satsen var »organiseret« fra en række trykkerier, hvor der arbejdede partimedlemmer. Når en bog var sat og brudt om, skulle den transporteres til trykkeriet, og det var ikke så enkelt, for blysatsen vejede godt til. Når trykningen var overstået, blev de færdige trykark transporteret til private hjem, hvor de blev beskåret, faldet, samlet og hæftet. I løbet af den illegale periode udkom på Land og Folks Forlag 23 bøger og pjecer. Dertil kom, at partiet i januar 1944 igen begyndte at udgive tidskriftet *Tiden*, som i alt udkom med 6 numre i 1944-45. Af udgivelserne kan bl.a. nævnes *Dansk Dåd 1-5* (oplag 60.000), *Nazismens klassekarakter*, *Sovjetunionen*, *Hitlers store fejlregning* og *Stalin om Lenin*.

Det kommunistiske Manifest

En af de første udgivelser på Land og Folks Forlag var *Det kommunistiske Manifest*, og i Morten Møllers biografi om Børge Houmann citeres Houmann for følgende: »En dag ude på Vesterbrogade røg det ene hjul af en trehjulet ladcykel og alle pakkerne endte på Vesterbros Torv. To betjente, de gik altid to og to dengang, kom til. De så bekymrede og medlidende på det unge menneske med de mange pakker. Det var »Det kommunistiske Manifest«. Vi havde lige trykt 2.000 eksemplarer, og der lå de på Vesterbros Torv. Men pakkerne holdt. Betjentene hjalp med at bære dem ind på fortovet og stable dem nydeligt op ved en lygtepæl i passagen ved Det Ny Teater... Det er den eneste gang, jeg har mødt nogen hjælpsomhed fra det danske politi

under besættelsen.« En af de ansvarlige for trykkerivirksomheden, Carl Lund, var for en sikkerheds skyld fulgt efter buddet, og han fik lidt af et chok, da han så politiet. Det skal tilføjes at buddet var en partikammerat, Fesser, der var ansat i en budcentral, hvor partiet bestilte transporter, og man bad altid om at han skulle køre. Hvis han blev standset af politiet, kunne han med god samvittighed sige, at han ikke vidste, hvad der var i pakkerne, og opgive falske adresser på, hvorfra og hvortil tryksager og lignende skulle bringes.

Under hele illegaliteten foregik der litteratursalg i partiets grundorganisationer af Arbejderforlagets og Land og Folks Forlags udgivelser. Bøgerne dannede grundlag for studiekredse i partiafdelingerne og indtægterne gik til det illegale arbejde.

Forlaget Tiden

Allerede den 30. maj 1945 kunne det nye forlag, som kom til at hedde Tiden, udsende et cirkulære til partiorganisationerne om sit fremtidige arbejde, og i juni kom den første bog på gaden; det var *Vi blev reddet denne gang* skrevet af Ragnhild Andersen og Helge Larsen, som skildrede de danske kommunisters ophold i koncentrationslejren Stutthof. Bogen, der var illustreret af Per Ulrich, som havde siddet i Neuengamme, blev i løbet af kort tid solgt i 18.000 eksemplarer.

Marx/Engels: *Det kommunistiske Manifest*, Land og Folks Forlag.

Hvorfor elsker koreanerne deres øverste ledere?

DKP har lige sendt en hilsen til Arbejderpartiet i Korea den 16. juni i anledning af 47-årsdagen for Leder Kim Jong IIs indtræden i Arbejderpartiets centralkomité. Måske kan nogle danskere og resten af verden undre sig over, hvorfor befolkningen i den Demokratiske Folkerepublik Korea har så stor respekt og ærbødighed for deres øverste leder. Og hvorfor de husker deres historiske datoer. Læs i denne artikel hvorfor.

Af Luis Monteiro, formand for DKP's Internationale Udvalg

Stolte traditioner og historie

Præsident Kim Il Sung (1912-1994) og Generalsekretær Kim Jong Il (1942-2011), og nu Leder Kim Jong Un, materialiserer befolkningens drømme og idealer.

Takket være deres idéer og deres handlinger føler koreanerne, at de har fået opfyldt et flere århundreder gammel ønske om at leve et retfærdigt liv, ligesom de føler sig som herrer over deres eget lands skæbne.

Koreanerne udgør en nation med en stolt historie. Det gamle Korea eller Kojoson, der bestod fra 3.000 år før Kristus til året 108 f. k., og Kogyro, fra 227 f. k. til 668 e. k., var kendt som magtfulde nationer i Østen. Generation efter generation ønske-

de de en stolt og stærk nation, som besættelse udefra ikke ønskede at udfordre.

Deres ønsker voksede intenst mens de levede som slaver under den japanske besættelse i første halvdel af sidste århundrede, overlevede den amerikansk ledede Korea-krig i 1950-53 for derefter at tage sig af den koldkrigs-lignende konfrontation efter Korea-krigen, hvor diverse kræfter søgte at skabe uro i landet.

Kim Il Sung, derefter Kim Jong Il og nu Kim Jong Un personliggør dette folkelige ønske.

Ved hurtigt at udvikle nationens forsvarsevne gjorde de landet kendt over hele verden som et strategisk opbygget land, andre stater ikke turde invadere.

Deres energiske lederskab førte til opbygning af en økonomi, der kunne understøtte befolkningens ønske om at leve som frie mennesker og føre et godt liv. Under deres lederskab er mange virksomheder og fabrikker blevet opbygget på baggrund af landets egen styrke og knowhow, teknologi, råmaterialer og olie. Og selv om nogle af dem stadig kan drives bedre, er alle overbevist om, at de vil bidrage til en lysere fremtid gennem opbygning af en magtfuld socialistisk stat i Korea.

Folkelig appel og politik

En anden grund til, at det koreanske folks viser deres ledere respekt, er deres politik og folkelige appel.

Deres henvisninger og tanker er samlet i kimilsungisme-kimjongilismen, som udgør den ledende ideologi i landet, og indeholder hovedprincippet om »Folket først« som det fremgår af hovedparolen »Alt for folket og alt for at stole på folket«.

Koreas nuværende leder opfordrer alle partifunktionærer til fortsat at arbejde for at offentliggøre Koreas Arbejderpartiets politikker, fra deres formuleringer til deres udførelse, baseret på folkets interesser og krav og via deres uselviske optræden og ved at statuere personlige eksempler.

Konkluderende kan vi sige, at Kim Jong Un – som Kim Il Sung og Kim Jong Il før ham – er folkeligt elskede og dermed nationale faderfigurer. Derfor er det helt naturligt, at folket stoler blindt på deres ledere.

Minde lever for altid

Det er derfor meget betydningsfuldt for koreanerne at mindes deres ledere på datoer som årsdage for deres fødsel og – for danskerne måske svært at forstå – dødsårsdage eller årsdage for deres indtræden i partiledelsen.

Koreanernes minde om deres ledere er en del af deres identitet som nation og en del af deres stolte traditioner og historie. Som en DKP-delegation i 2018 havde lejlighed til at opleve, da vores tolk og betruer sukkede om Præsident Kim Il Sung og Generalsekretær Kim Jong Il: »We miss them so much!«

Kim Jong Il. Foto stillet til rådighed af den Demokratiske Folkerepubliks ambassade i de nordiske lande

Dansk-Cubansk Forening udtaler:

Dansk håndslag til Cuba på en særlig 26. juli

Dansk-Cubansk Forening bekræfter på denne særlige 26. juli sin solidaritet med Cuba og sin tro på, at det cubanske folk kan og vil vinde endnu en sejr i forsvaret for Revolutionen, socialismen og selvbestemmelsen.

Den historie, som knytter sig til 26. juli, rummer en symbolik, der i og uden for Cuba maner til kamp mod undertrykkelse og for retten til social fremgang, frihed, solidaritet og internationalisme.

Sådan var det for 68 år siden – den 26. juli 1953 – da unge cubanere med Fidel Castro i spidsen angreb Moncada-kasernen i Santiago de Cuba og tilsvarende Batista-diktaturets kaserne i Bayamo. Dermed indledtes sidste fase af Cubas lange kamp for frihed og selvbestemmelse.

Og sådan var det for præcis 30 år siden – den 26. juli 1991 – da Sydafrikas frihedshelt Nelson Mandela besøgte Cuba og i sin tale udtrykte sit folks tak til Cuba med disse ord: »We have come here today recognising our great debt to the Cuban people. What other country has such a history of selfless behaviour as Cuba has shown for the people of Africa? How many countries benefit from Cuban healthcare professionals and educators? What country has ever needed help from Cuba and has not received it?«

I dag – den 26. juli 2021 – udtrykker mennesker i talrige lande deres tak til Cuba ved at afvise USA's og imperialismens

nye kampagne for at nære et oprør og skabe et systemskifte i Cuba.

Cuba anklages hyklerisk for brud på menneskerettigheder og demokrati. Men enhver, der uden forudfattede holdninger studerer det cubanske samfund, vil erkende, at Cuba bedre end de fleste lande i verden sikrer sin befolkning de fundamentale menneskerettigheder – og hvis ikke der var et stærkt demokrati i Cuba, var den cubanske revolution for længst bukket under for det pres og den fjendtlighed som landet har været udsat for gennem mere end 60 år.

Cubas aktuelle vanskeligheder er skærpet af krise og corona, men skyldes grundlæggende USA's blokade, der i seks årtier har udmarvet det cubanske samfund og kostet milliarder og atter milliarder.

Derfor siger vi denne 26. juli til USA og til alle de som af uvidenhed eller af ond vilje stiller sig på USA's side: Stop hykleriet, stop fjendtlighederne mod Cuba, ophæv blokaden nu!

Og vi bekræfter vores vilje til at kæmpe mod blokaden indtil det sker.

Vi ønsker cubanerne en god 26. juli!

Dansk-Cubansk Forening, 26. juli 2021

Granma:

USA prøver fortsat at destabilisere Cuba

De senere dages demonstrationer i Cuba og i USA, under aktionen #SOSCuba, er arrangeret af USA's regering i endnu et forsøg på destabilisere den demokratiske orden i Cuba, anklagede Cubas udenrigsminister, Bruno Rodríguez Parrilla, på en pressekonference kort efter den 11. juli 2021, hvor demonstrationerne havde fundet sted. Udenrigsministeren erklærede, at USA havde hovedansvaret for begivenhederne, og præsenterede beviser herfor. Aktionerne er endnu et af de mange amerikanske forsøg på dels at provokere uro på Cuba og vende det cubanske folk imod revolutionen, dels at sabotere de venskabelige forbindelser mellem Cuba og USA og forhindre en ophævelse af den økonomiske blokade mod Cuba.

Rodríguez Parrilla afslørede, at aktionen #SOSCuba startede ikke i Store Antiller men i juni i New York op til FN's generalforsamling, der skulle tage stilling til den amerikanske blokade mod Cuba. Han oplyste, at operationen kostede millioner af dollar til bl.a. laboratorier, netværker og teknologiske platforme – alle finansieret af den amerikanske regering.

Han understregede, at denne kampagne mislykkedes på grund af den internationale modstand, idet de fleste lande verden over er for en ophævelse af den amerikanske blokade mod Cuba.

Ministeren forklarede, at aktionen var iværksat af den amerikanske virksomhed ProActiva Miami Incorporations, som havde modtaget en bevilling fra Floridas regeringsdepartement på præcis samme dato, den 11. juni 2021. Det er velkendt at mange eksilcubanere, der lever i Florida, er meget aktive i netværker, der politisk modarbejder Cubas revolution, og at denne virksomhed (ProActiva) arbejder med højteknologisk software og støtter og finansierer få medier i kontrollen af flow data, altid med manipulative formål for øje. Deres virksomhed føres ved mange ulovligheder, der forcerer koderne af de amerikanske platforme, der hoster dem, med henblik på at narre dem, der ikke kan bekræfte den rigtige information, især unge mennesker og dem, der i forvejen er følelsesmæssigt engageret imod den cubanske revolution.

Ministeren understregede, at disse få medier var med til at yde støtte til væsentlige dele af Donald Trumps præsidentkampagne i Florida og modtager føderal støtte og statsmidler for at destabilisere cubanske netværk med henblik på at stifte og promovere vold, uro og oprør mod den cubanske demokratiske orden. Blandt andre operatører i denne aktion er ADN Cuba, et projekt som den amerikanske regering selv har grundlagt, og som finansieres af den amerikanske udviklingsfond USAID for at forpeste nyhederne om Cuba.

Virksomheden Proactive Miami Incorporations har som konsulent Yaima Pardo, direktør for DNA Cuba, og Norge Rodríguez, politisk ansvarlig i samme medie, begge eksilcubanere som har deltaget i voldelige aktioner mod de cubanske ambassader i både FN og Washington og var blandt provokatørerne imod det cubanske baseball-team, der besøgte USA i forbindelse med de

præ-olympiske lege i Florida. Forbindelsen mellem disse fonde og den amerikanske regerings aktioner og disse mennesker kan ikke længere skjules.

Taktikkerne bag #SOSCUBA

Ifølge Rodríguez Parrilla startede provokationerne den 5. juni, hvor kampagnerne *Humanitarian Intervention in Cuba* og *Canal Humanitario Cuba* blev lanceret på socialmediet Twitter.

Han afslørede, at disse kampagner startede fra ca. et dusin virale konti med stor teknologisk kapacitet og med automatisk og robotagtig softwarestyrke på internettet. Rodríguez Parrilla viste over for repræsentanter fra pressen de centrale konti fra kampagnen, bl.a. #SOSMatanzas og #CubaDuele. Han tilføjede, at internetoperatørerne brugte fiktive internetkonti, der normalt koordinerer et antal falske konti og automatisk spreder falske budskaber på Twitter (også kendt som trolde-vira).

#SOSCUBA ser stort på Twitter-regler

Rodríguez Parrilla understregede, at denne internetkampagne er opfundet af USA med støtte fra digitale media, der med automatiserede systemer forsøger at give budskaber af global karakter, hvilket er i strid med Twitters egne regler.

Han nævnte, at en enkelt internetkonto placeret i Spanien, men drevet fra USA, har sendt flere tusinde tweets den 10. og 11. juli med en frekvens på 5 tweets pr. sekund. Ydermere blev der organiseret tvungen rekruttering af influencers, en taktik, der blev afsløret af cubanske brugere på Twitter. Ministeren fastholdt, at brugerne, der deltog i denne kampagne, alle boede i USA; han bad Twitter om at be- eller afkræfte dette.

Og han fortsatte: »USA-regeringens tålmodighed med disse virksomheder, der deltog i kampagnen imod Cuba, er utålelig.« Endvidere afslørede han, at der var manipulation af billederne i visse sociale platforme, og også på visse TV-stationer, der viste billeder fra Egypten og fra Argentina, mens det cubanske fodboldhold ankom til Caracas Lufthavn, som om det skulle være fra Cuba den 11. juli. Fake News!

I Cuba alt roligt

Rodríguez Parrilla bekræftede, at der ikke var demonstrationer i Cuba søndag den 11. juli. Han henviste til, at »USA bruger hundrede millioner til projekter, der har til formål at skabe uro, bryde den sociale orden i Cuba og forstyrre de cubanske borgers fred. USA bruger sofistikerede redskaber for at udnytte de sociale vanskeligheder, som Corona-pandemien har skabt på vor planet, og viser imperialismens sande ansigt endnu en gang, som mange gange før.«

Han fremhævede, at under behandlingen af resolutionen imod blokaden i FN den 23. juni kom USA's løgne og manipulationer for en dag. Under USA's oplæg kom det frem, at nogen ønsker at skabe social kaos, vold og død i Cuba, og at det også foregår i andre lande. Siden da er der blevet afsløret planer om

drab på Cubas præsident, Miguel Díaz-Canel Bermúdez.

Han understregede videre, at begivenhederne resulterede i en kombination af flere elementer, inklusive virkningerne af Covid-19 pandemien på Cubas befolkning og de økonomiske vanskeligheder på grund af blokaden mod Cuba, hvilket påvirker vores sundhedsvæsen, elektricitetsforsyning, madvarer, medicin og priser.

Rodríguez Parrilla henviste til, at folkenes ret til selvbestemmelse uden udenlandsk påvirkning er truet; en udenlandsk magt truer sikring af fred, fordragelighed og sikkerhed for det cubanske folk og truer vores skæbne.

USA's dobbeltmoral

Udenrigsministeren sagde, at siden begivenhederne har utallige USA-talsmænd, inklusive præsident Joseph Biden, givet udtryk for manipulation over for det cubanske folk. »Præsident Biden skulle i stedet lytte til sine egne borgere, der er imod blokaden og forbuddet mod at rejse til Cuba,« erklærede han.

Han understregede, at hvis Biden ønskede på nogen måde at løfte det cubanske folk ud af vanskelighederne, så kunne han træffe andre beslutninger og med sin underskrift – uden om lovgivningen – ændre betydelige dele af blokaden. Han kunne anmode Kongressen om at ændre blokaden. Han kunne suspendere kapitel III i Helms-Burton-loven. Han kunne handle imod embargo af medicinvarer til Cuba, der forhindrer bekæmpelse af Covid19-epidemien på Cuba.

»Alligevel sker der en forstærkning af den politiske og agitatoriske aggression, en forstærkning af desinformation i medierne, finansieret af føderale, mere eller mindre skjulte fonde. USA's handlinger er i strid med folkeretten og udgør en trussel mod menneskerettighederne.«

»Vi vil forsvare vore love og folkeretten«

Den cubanske udenrigsminister sagde, at det cubanske folk vil udøve sin suverænitet sammen med sin regering ved at forsvare egne og internationale love.

»Vore revolution vil blive forsvaret med lovlige midler indenfor folkeretten og vores grundlov, som blev vedtaget ved en folkeafstemning og garanterer lov og orden,« sagde han.

»Vi vil fortsætte arbejdet for vores sejrige modstand. Vi vil forsvare vores fri og suveræne ret til selvbestemmelse, og vi vil ikke hvile, før vi overvinder pandemien,« tilføjede han.

Han understregede, at »det cubanske folk vil forsvare retten til fred... Vi vil forsvare Revolutionen og vort folk, Med absolut loyalitet over for Fidels minde vil vi forsvare sandheden, folket og Revolutionen.«

»Vi har vort folks fulde opbakning til det,« afsluttede udenrigsministeren.

Flere informationer kan fås på følgende link:

<http://www.granma.cu/pensar-en-qr/2021-07-14/cuba-prueba-implicacion-de-ee-uu-en-las-acciones-de-desestabilizacion-contra-el-pueblo-de-cuba-14-07-2021-01-07-44/>

Teksten er en oversættelse fra engelsk til dansk af en artikel i Granma den 14. juli 2021. Oversat af Luis Monteiro. Enkelte rettelser ved redaktionen.

Cuba anklager EU

Den internationale afdeling af Den Cubanske Folkemagts Nationalforsamling har reageret kraftigt mod EU-parlamentets debat om den »politiske situation og menneskerettigheder i Cuba«. Den 8. juni 2021 satte en mindre gruppe EU-parlamentarikere – bestående bl.a. af ekstreme højrekræfter i de spanske Partido Popular og Vox – denne debat på EU-parlamentets dagsorden. Disse højrekræfter har forbindelse til reaktionære eksilgrupper i Miami, som er skabt og finansieret af Washington.

Af Luis Monteiro

Formålet med EU-debatten var at vedtage en resolution vendt imod Cuba – en resolution, som bygger på en forvrængning af den cubanske virkelighed og har til hensigt at lægge hindringer i vejen for den aftale om politisk dialog og samarbejde, som EU er i gang med at indgå med Cuba, og som er baseret på gensidig respekt og ligeværd.

Denne debat i EU-parlamentet kommer ikke som en overraskelse, noterer Nationalforsamlingens internationale afdeling i

sin udtalelse og betegner debatten som udtryk for dobbeltmoral og diskriminerende adfærd. Det er en falsk bekymring for menneskerettigheder i Cuba med det formål at undergrave det faktum, at Cuba er en suveræn og demokratisk nation baseret på social retfærdighed og menneskelig solidaritet, hvor befolkningen bestemmer sin egen skæbne, sådan som det er stadfæstet i Cubas nye grundlov.

Nationalforsamlingens internationale afdeling påpeger, at det er mærkeligt, at EU er så bekymret for menneskerettigheder i Cuba, når samme EU ikke forholder sig til det store brud på menneskerettigheder mod det cubanske folk, som den brutale amerikanske blokade udgør. Det er en blokade som nu igennem 62 år har presset Cubas økonomi – i særlig grad under pandemien og den globale økonomisk krise. Det er også en blokade, som har konsekvenser for europæiske borgere og EU's egne virksomheder, lyder det i den cubanske udtalelse.

EU-parlamentarikerne viser med deres handlinger total ligegyldighed for brud på menneskerettigheder i såvel USA som i andre lande, hvoraf nogle er europæiske. I de sidste 12 måneder har vi set en opblomstring af politibrutalitet og lovgivning der diskriminerer indvandrere, taler der opfordrer til had og hvidt

Pensionisternes Kulturforening af 1965:

Efterårsprogram 2021

3. september:

Udflugt til Arbejdermuseet, Rømersgade 22, København K., hvor vi skal se særudstillingen "Aktivist". Vi mødes kl. 11.00 i museets gård. Kl. 12.30 spiser vi frokost i Øl-Halle i kælderen, hvor vi har bestilt en lækker frokostbuffet samt en genstand pr. person. Din egenbetaling er 100 kr. Resten betaler foreningen. Hvis du ønsker mere end 1 genstand, sker det for egen regning. Entré til museet er gratis, hvis du er seniormedlem af en af de fagforeninger, der er tilsluttet gratis adgang-ordningen til Arbejdermuseet (se museets hjemmeside). Vi har reserveret 20 pladser. Tilmelding sker efter først-til-mølle princippet. Tilmelding kan ske til formand eller næstformand (se e-mail adresse og tlf.nr. nederst). Ved tilmelding husk at give besked om du har gratis adgang eller ej. Egenbetaling på 100 kr. sker til foreningens konto Danske Bank reg.nr. 1551 konto 00 11 24 09 33.

10. september:

Hvad sker der i Cuba lige nu? Oplæg af formand for Dansk-Cubansk Forening Sven-Erik Simonsen.

17. september:

Generalforsamling.

24. september:

Klimakrisen – hvor slemt står det til, og hvad skal vi gøre? Oplæg af Karl Vogt Nielsen fra Enhedslisten.

1. oktober:

Jacob Jensen fortæller om sin nye bog: *Kina udfordrer USA – stormagtskonflikt og det socialistiske perspektiv*.

8. oktober:

Forfatteren Klaus Haase præsenterer sin nye bog: *Personalemødet i paradiset*.

15. oktober:

Sonja spiller Arbejdersange, Evergreens og gamle revyviser på klaver, som vi kan nynne og synge med på.

22. oktober:

Bennys Gule Ærter. Deltagelse er gratis, men husk tilmelding **senest 15. oktober** til formanden.

29. oktober:

Valgkampmøde. Mød et panel af kandidater til valget til Københavns Borgerrepræsentation bestående af: Jan Mathisen fra Kommunistisk Parti, Bente Møller fra Enhedslisten, Rikke Carlsson fra Kommunistisk Parti i Danmark og en kandidat fra Socialistisk Folkeparti.

5. november:

Kampen om Arktis og Grønland. Oplæg af Hjørdis Nielsen fra KPID.

12. november:

Det Der Var. Forfatter Annette Herzog fortæller om sin bog om hendes opvækst og liv i DDR. Hendes bøger kan købes på mødet.

19. november:

Sæsonafslutning med Bennys store kolde bord med lune retter. Deltagerpris 125 kr. pr. person. Betaling på netbank reg.nr. 1551 konto 00 11 24 09 33. Tilmelding til formanden eller Hanne Frisk på medlemsmøderne **senest 12. nov.**

Møderne afholdes **kl. 11.30-14.00 hos 3F Bygge-, Jord- og Miljøarbejdernes Fagforening i København, Mølle Alle 26, Valby (i Musikhuset eller i mødelokalet Slagkraften i kælderen i hovedbygningen)**. Eneste undtagelse er udflugten den 3. september til Arbejdermuseet.

Nye interesserede medlemmer kan deltage på prøve op til to gange mod en betaling på 20 kr. pr. gang. Medlemskontingent udgør 200 kr. årligt eller 100 kr. halvårligt. Yderligere information fås hos: Formand Anders Kristensen telefon 23 69 07 80 eller e-mail: a@kristensen.mail.dk eller næstformand Troels Laier telefon 24 91 05 36 eller e-mail: tlai@webspeed.dk

overherredømme, indskrænkninger af presse- og ytringsfriheden samt demonstrationer præget af racisme, had og andre former for intolerance.

Nationalforsamlingens internationale afdeling vurderer, at disse EU-parlamentarikere ikke repræsenterer flertallet af EU-parlamentet, men at de bringer EU's udenrigspolitiske selvstændighed i fare. Ikke desto mindre blev resolutionen vedtaget i EU-parlamentet og står som udtryk for disrespekt over for Cuba som en fri, uafhængig og suveræn nation, der ønsker dialog, samarbejde og udveksling med EU.

Denne resolution, med tydelig neo-fascistisk retorik fra en mindre gruppe i EU-parlamentet, mødte modstand fra anstændige stemmer både i og uden for EU-parlamentet; stemmer, der dels fordømmer USA's blokade mod Cuba, dels understreger

Cubas ønske om at forstærke lovgivningen med henblik på at sikre menneskerettigheder i hele Cuba.

De, som har argumenteret mod denne resolution og dens påstande om brud på friheder og rettigheder i Cuba, lægger vægt på, at i Cuba er kulturen hvermands eje, og der er plads til alle folkelige udtryk.

Det cubanske lægesamarbejde, der også har hjulpet europæiske lande, er et udtryk for udbredelsen af den cubanske revolutions principper om at »Fædrelandet er hele menneskeheden«, sådan som det blev proklameret af nationalhelten José Martí,

Folketsforsamlingen slutter erklæringen med en forsikring om, at det cubanske folk, i enighed, fortsat vil gøre fremskridt heni mod opbygning et endnu mere retfærdigt og demokratisk samfund.

Dansk socialisme?

En boganmeldelse, der også er et kongresdebatindlæg
Af Niels Rosendal Jensen

Hvor længe skal et uretfærdigt system som kapitalismen have lov til at fortsætte? Hvordan kan det system og dets effekter overvindes? Og hvem skal handle? Så længe arbejdere overalt i verden kæmper for deres rettigheder og for en bedre verden for dem selv og deres børn og børnebørn og i almindelighed for demokratiske rettigheder, findes der en folkelig kraft, der vil forandre samfundsordenen. Disse erfaringer fra politisk praksis skal akkumuleres og teoretiseres. At beskæftige sig med dialektikken mellem politisk praksis og politisk teoriudvikling er derfor ikke en luksus forbeholdt en elite, men derimod en livsnødvendighed for socialister og kommunister i en verden i forandring, der stiller stadigt nye krav til udvikling af den politiske teori og strategi. Det centrale i en revolutionær strategi er dens langsigtede perspektiv: det er den ramme, vi tænker inden for med henblik på at opnå vore mål i løbet af en række aktiviteter eller kampe, som hver især har deres egen taktik. Den 36. kongres vil være et vigtigt forum for diskussion og udvikling af partiets hovedopgaver i den kommende periode og således også partiets strategi og taktik.

Vi begynder ikke på bar bund. I tilbageblik kan vi identificere marxismen som strategi i form af følgende hovedpunkter (jf. 1. Internationales grundlag):

For det første: arbejderklassens frigørelse er dens eget værk – nationalt og internationalt.

For det andet: arbejderklassen omfatter hele den sociale klasse, der er afhængig af løn, arbejdende og arbejdsløse, ubetalte husmødre, unge og pensionister. Arbejderklassen er ikke kun dem i beskæftigelse, de »produktive« arbejdere eller industriarbejdere. Denne store klasse har både evne og magt til at føre samfundet hinsides kapitalismen; den har ikke rådighed over produktionsmidlerne og er derfor tvunget til at samarbejde og organisere sig for at forsvare sine interesser. Dette samarbejde foregriber den frie, kooperative overtagelse af produktionsmidlerne, som er lig med kommunisme.

For det tredje: arbejderklassens frigørelse kræver, at den kontrollerer produktionsmidlerne og kollektivt bestemmer, hvordan de skal bruges.

For det fjerde: arbejderklassens frigørelse er først og fremmest en kamp for erobringen af den politiske magt. Arbejderklassen kan kun erobre den politiske magt og kontrollere produktionsmidlerne ved at skabe en demokratisk republik.

For det femte: når den eneste måde for arbejderklassens erobring af den politiske magt er en demokratisk republik, kræver det, at den vinder et flertal i befolkningen.

For det sjette: Arbejderklassens kamp for den politiske magt forudsætter organiseringen af et eller flere politiske partier, som repræsenterer arbejderklassens egne interesser.

For det syvende: kapitalismen er et internationalt system, og både kapitalistklassen og arbejderklassen er internationale klasser. Derfor skal arbejderklassens politiske parti/er være interna-

tionale.

Disse erfaringer kan anvendes som udgangspunkt for en vurdering af *Nordisk socialisme*. Pelle Dragsteds bog har fået usædvanlig opmærksomhed i medier såvel som blandt venstrekræfterne. Hans kapitalismekritiske analyse af samfundet og de deraf afledte forslag til socialistiske reformer medvirker til at aktualisere et både ideologisk og strategisk ærinde, nemlig at angribe den private ejendomsret til jord og produktion. En demokratisering af økonomien, hvor det, vi forstår ved demokrati, ikke stopper ved fabriksporten. Dermed genrejses et perspektiv i og for dagligdagens kampe, som har været savnet længe. En demokratisk økonomi kan udgøre et samlende punkt for et minimumsprogram.

Dette udfoldes rimeligt gennemargumenteret hos Pelle Dragsted, som har en fortid i DKU og en nutid i Enhedslisten som tidligere MF og politisk strateg. Enhedslisten er som rødt-grønt parti et barn af den danske venstrefløj, dvs. DKP, VS, SAP og KAP. Enhedslistens programmatisk sigte er socialisme.

Dragsteds bog udgør et vægtigt strategisk indlæg i forhold til Enhedslisten. I den sammenhæng er det tiltrængt at videreudvikle strategien, herunder også at forholde sig til, hvordan Enhedslisten skal gå målrettet efter politisk magt nationalt og lokalt og med hvilket formål (s. 14). Samtidig appellerer bogen til en bredere skare i det politiske venstre, som også er optaget af, hvordan vi skaber sammenhæng mellem »dagen og vejen« og »fremtids fjerne mål«. Mine syv indledende punkter viser, at sådanne spørgsmål har optaget det politiske venstre siden *Det kommunistiske Manifest* fra 1848. De har stået på dagsordenen i en voksende og styrket arbejderbevægelse siden 1880'erne og 1890'erne, hvor de socialdemokratiske partier fik stigende vanskeligheder ved at forbinde de daglige kampe med de langsigtede mål.

Her kunne Dragsted have haft fordel af ikke blot at nævne Kautsky i forbifarten (s. 114), men også (gen)læse hans *Vejen til magten* (1909/1978). Kautsky, som Lenin først havde betragtet som forbillede, men efter Oktoberrevolutionen som renegat, afviste på den ene side Bernsteins koalitionspolitik (højrefløjen), hvor arbejderpartiet ikke har parlamentarisk flertal og derfor må indgå i en koalition med gårdmænd, husmænd eller byernes småborgerskab og derved ikke kan opfylde arbejderklassens egne interesser (Mottoet: »bevægelsen er alt, målet intet«; koalitionsdeltagelse blev bl.a. til ministersocialisme), og ligeledes Luxemburgs syndikalistiske massestrejkestrategi (venstrefløjen). Kautsky peger her på nogle tilbagevendende problemer: hvis arbejderpartiet indgår i koalitioner ud fra en småborgerlig tilgang, opgiver det sin klassepolitik (Bernsteins synspunkt). Hvis det omvendt vil bruge massestrejke som middel til at gribe magten, har det altså ikke flertal og vil således gennemføre et mindretalskup (Luxemburgs og Lenins synspunkt). Genlæsning af Kautsky eller Luxemburg hhv. Lenin viser, at Dragsteds opfattelse af, at venstrefløjen ligger under for binære modsætninger mellem reform og revolution, er en

misforståelse. Forskellen mellem reformister og revolutionære er ikke, at revolutionære afviser reformer. Reformismen er en form for socialisme, der søger at forbedre arbejdernes vilkår uden at ændre samfundets struktur således, at magten lægges i arbejdernes hænder. Uden strukturelle brud bliver selv de ændringer, der gennemføres, tandløse og uholdbare. Den revolutionære socialisme vil både reform og revolution, dvs. et grundlæggende strukturelt opgør med det politiske system, hvor målet ikke er at bygge socialisme oppefra og ned gennem parlamentariske flertal, men i stedet at gennemføre et opgør med den parlamentariske styreform som sådan og en udvidelse af demokratiet til langt flere af samfundets områder. Jeg har ualmindeligt svært ved at se venstrefløjens såkaldt binære mod-sætninger her.

Bogens omdrejningspunkt kan kaldes »arbejdets politiske økonomi«, jf. *Inauguraladresse for Den internationale Arbejderassociation*, hvor Marx angiver to væsentlige sejre for arbejderbevægelsen: 10 timers arbejdsdagen og den kooperative bevægelse. Især er han optaget af sidstnævnte: Hvad kan den demokratiske økonomi medføre, hvis den anskues som en modmagt til kapitalens politiske økonomi? Men han understreger også, at forudsætningen for, at Kooperationen får den befriende virkning, som den er tiltænkt, er den arbejdende classes erobring af den politiske magt.

Her i landet opnåede Kooperationen aldrig samme status som parti og fagbevægelse, selv om Socialdemokratiets andenviolin, Frederik Borgbjerg, lagde både slagkraftig retorik og pondus til forehavendet. Borgbjerg fik sin vilje på partikongressen i 1908, og den kooperative bevægelse opnåede betydelig fremgang i flere årtier. Bevægelsen var et klart udtryk for en demokratisering af økonomien. Derfor må man spørge: Hvorfor er mange af fortidens danske kooperative foretagender så bukket under? De erfaringer burde analytisk fylde i Dragsteds fremstilling. Kammerateri, faglig inkompetence og tilbøjeligheden til at placere derangede socialdemokratiske ledere i bevægelsen som direktører kan forklare noget, men langt fra det hele. De fleste kooperative forsøg har succes til at begynde med som et klassebevidst svar på overpriser osv. Skyldes Kooperationens nedtur (med enkelte hæderlige undtagelser) borgerliggørelse af arbejderklassen eller en benhård konkurrence fra kapitalistiske koncerner? Bryggeriet Stjernen producerede næppe dårligere øl end Carlsberg og Tuborg, men Star kunne ikke stå distancen i konkurrencen med Hof og Tuborg. Man kan også vende sig til Marx og fremhæve, at kravet om kapitalakkumulation som kriterium for overlevelse under kapitalismen skal opfyldes. Det blev det ikke. Altså handler det ikke om kooperative lederes mulige dumheder og fejltagelser, men om Kooperationens integration i den samlede kapitalistiske økonomi og dermed de konkurrencevilkår, den omfatter.

Dragsted knytter an til tidligere tiders andelsbevægelse, forbrugerkooperation og virksomhedskooperativer for at gøre »socialismen« genkendelig og realistisk, men forholder sig ikke til den kapitalistiske logik – de begrænsninger, som Kooperationen er underlagt. Ud fra en demokratisk synsvinkel giver det selvsagt god mening at lade erfaringerne farve strategi og mål fremfor at ville presse en skabelon ned over virkeligheden (jf.

en ejendommelighed side 148 om, at både reformister og revolutionære brugte tiden på at diskutere Jugoslavien, Kina og Sovjet frem for at tage sig af den fællesgjorte demokratiske sektor foran øjnene på dem; det er en plathed, som ikke tjener fremstillingen til ære. Det er kendt, at både SF, VS og DKP udarbejdede reformprogrammer og politisk stillingtagen mod nyliberalismen; DKP gennemførte f.eks. kurser om nyliberalismen i 1983-84 uden at inddrage Jugoslavien, Kina eller Sovjet). Dragsteds videre sigte er, at begrebet socialisme frigøres fra associationer til stalinisme, diktatur osv., og hans fremstilling udstiller modstanderne af en demokratisering af økonomien som antidemokrater (oligarker). Dvs. som modstandere af at gennemføre de afgørende skridt i realiseringen af et reelt folkestyre, som det omtales i bogen. Her savnes også en henvisning til filosofiprofessor Jørgen Jørgensen, der i 1945-46 i to kronikker i *Land og Folk* og en senere udgivet pjece netop ligestillede socialisme med det brede demokrati, altså et demokrati, der også inddrager de økonomiske forhold.

Nordisk socialisme er absolut en bog, der bør læses af enhver, der er tilhænger af samfundsforandring. Men det er bestemt ikke en bog uden skønhedspletter.

Forståelsen af kapitalismen er særdeles forenklet, mens troen på demokratiske ejereformer overdrives. De demokratiske dele af økonomien lever og ånder ikke i et frirum; de er underlagt den kapitalistiske logik. Demokratiske virksomheder er heller ikke fritaget fra alle de indbyrdes konkurrencekampe blandt de ansatte, der finder sted. Dette er blot et par eksempler.

Dragsteds perspektiv er at skabe en historisk blok (Gramsci), bestående af det store flertal, der vil leve bedre, når kapitalismens magt og afhængigheden af den begrænses. I bogen er dette nævnt over et par sider (336-339); det vil både kræve en række analyser og detaljerede fremstillinger at komme videre fra de fromme ønsker. 2. Internationale fremhævede betydningen af et selvstændigt arbejderparti, en uafhængig arbejderpresse, selvstændige fagforeninger og kooperativer m.v., som ikke var afhængige af statens velvilje (jf. *Kritik af Gotha-programmet* 1875). Efter anmelderens vurdering knytter skabelsen af en historisk blok sig til eksistensen af egne medier m.v. Her er vi bagefter på point.

Man kan fortabe sig i detaljer og kritisere denne eller hin mangel i Dragsteds fremstilling. Dem kan læseren nemt finde. Her vil jeg dog hellere pege på de ti reformer, som præsenteres i del 5 (s. 289-325). De vil udgøre et omstridt terræn, men også være værd at bruge tid på at sætte sig ind i og igangsætte handling ud fra: det drejer sig om at tilbageerobre fælles ejerskab; kontrollere finanssektoren; betragte jord og boliger ud fra brugsværdisperspektivet, ikke ud fra et spekulationsperspektiv; arbejdstid osv. Helt igennem relevante reformforslag fra Enhedslisten, som kan trænge til et kærligt medspil fra kommunisterne. I særdeleshed savnes det europæiske og internationale perspektiv. Det er nævnt, men heller ikke mere.

Pelle Dragsted. *Nordisk socialisme – på vej mod en demokratisk økonomi*. København: Gyldendal. 384 sider, inklusive register. ISBN: 978-87-02-29485-9. Pris: 300 kr.

Krigens spor

Af Margit Andersen

Det er ikke så ofte, at en forfatter debuterer i en alder på den anden side af de 70 år, men det er, hvad Ilja Wechselmann har gjort med romanen *Fængsler*, som et huskøb i Tønder-marsken gav ham ideen til. Huset var et dødsbo uden arvinger, så han overtog det med indhold, der bl.a. bestod af personlige papirer, fotos og en omfattende bogsamling. Dette materiale, samt forfatterens egen viden, han er cand.mag. i historie og samfundsfag, er fundamentet for romanen, der er en blanding af fakta og fiktion.

Gennem fire personer fortælles Tysklands historie fra den første verdenskrig til slutningen af 1970'erne og om den indvirkning, tiden fik på disse personers liv. Deres skæbner væves sammen, men da de skiftes til at have ordet, opstår der undervejs spørgsmål, som først besvares senere, hvad der pirrer læserens fantasi og nysgerrighed.

Horst er den første, der får ordet. Han sidder fængslet i 70'erne for et eller andet og skriver nu om sit liv. Hans far faldt i anden verdenskrig, og en dag kort efter afslutningen bliver han hentet af en dame og anbragt på et religiøst børnehjem. Han får ingen forklaring, ser ikke sin mor mere, og opholdet på hjemmet, hvor børnene bruges, misbruges og bliver mishandlet, bliver fatalt for ham. Da han slipper ud som 18-årig, bliver han uddannet til gartner, men problemet er, at han ikke evner at etablere sociale og følelsesmæssige relationer til andre mennesker.

Disse børnehjem, der var vidt udbredt i Forbundsrepublikken, er en del af romanens uhyggelige virkelighed, og de blev først afskaffet, da Horst var blevet voksen. Dermed kommer nogle af Baader-Meinhof-gruppens medlemmer ind i persongalleriet, for de var med til at afsløre de forfærdelige forhold, børn levede under.

Horsts mor, Christa, bliver efter krigen gift med en tidligere pilot i Luftwaffe, men det, der tegnede lyst, ender mørkt. Han har vænnet sig til »flyvermarcipan« og dør tidligt. Tilbage sidder Christa med savnet af to døde ægtemænd og, endnu værre, af en levende søn.

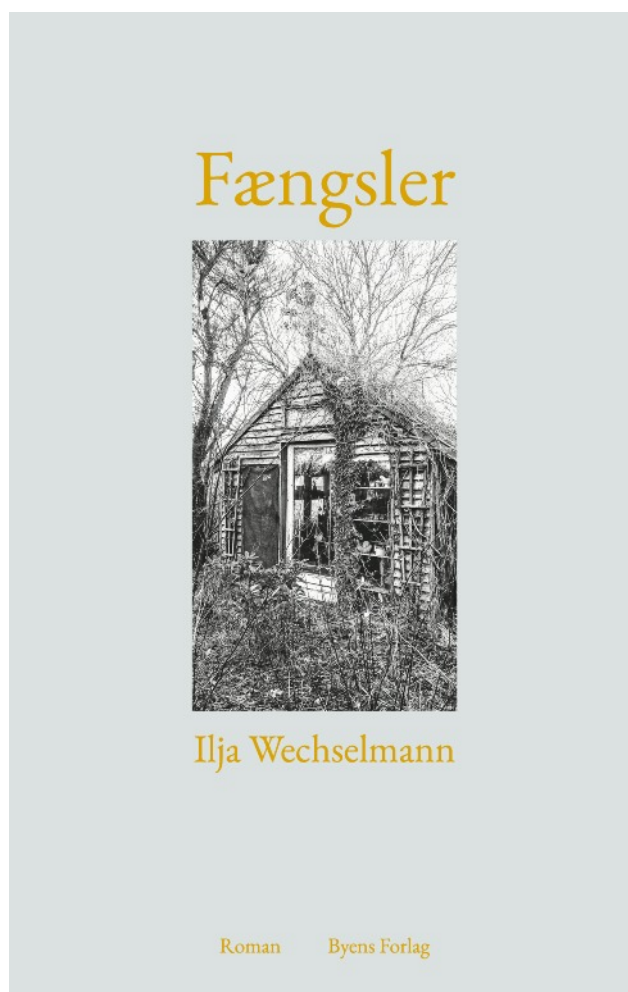
Gisela er den kvinde, hvis hus forfatteren overtog. Hun og Horst var arbejdskammerater i deres unge dage, og det får katastrofale følger for begge, at Horst følelsesmæssigt er utilregnelig. Giselas far, der var i hæren i Østprøjsen under krigen og er mærket af de skændelsgerninger, der fandt sted, hører ikke desto mindre til de fødte overleverere. På sin egen måde redder han datteren ud af det spindelvæv, Horst har spundet hende ind i.

Det er en fin debut, Ilja Wechselmann har begået, både

fængslende og oplysende, om mennesker, der bliver ofre for den tid, de lever i, men det ville ikke have skadet, hvis forfatteren havde tøjlet sin indre historiker lidt til fordel for digteren, ligesom det svækker indlevelsen i historien, når ganske almindelige mennesker bruger ord, som læseren er nødt til at slå op i en fremmedordbog. Godt er det heller ikke, ganske modsat, at opleve at forfatteren bruger ungdommelige udtryk, der ikke just er ifølge dansk retskrivning, som »jeg fik angst«, »jeg lykkedes med« og »jeg brød mig godt om«, det er pedanteri, men irriterende og kunne have været undgået med en lidt grundigere korrekturlæsning.

Skulle læsere sidde tilbage med et spørgsmål om forfatterens herkomst, så skal de ikke snydes for svaret. Jo, Ilja er søn af den Bruno, som mange vil huske som en trofast kommunist og ivrig sælger af først *Land og Folk* og senere af *Kommunist*.

Ilja Wechselmann: *Fængsler*. Byens Forlag. 324 sider. 299

Børnehjemsbarn og mønsterbryder

Af Luis Monteiro

Jan Vogel er børnehjemsbarn fra fødslen til det 17. år, og som titlen antyder, er bogen en personlig beretning om hans liv præget af svigt, misbrug og manglende tillid til voksne personer. Men bogen er også en beretning om en mønsterbryder, der takket være sin samlever gennem 44 år fandt sin plads i livet og blev far til to sønner. Som svagtseende fra fødsel var han ikke levnet store odds i livet, men han kæmpede sig igennem og gjorde sig gældende som bl.a. politisk aktiv, skakspiller, receptionist og radiostudievært.

Hans personlig beretning er også et tidsbillede af 70'erne og 80'erne, hvor politisk aktivitet gav mening. Han var aktiv i DKP og i Folkebevægelsen mod EF og beretter om en tid, hvor der var gang i arbejderklassen og der sporedes en fornemmelse af, at revolutionen var lige om hjørnet. Men også en personlig beretning om vilkårene for anbragte børn i dagens Danmark, hvor der er omkring 30.000 anbragte børn. I bogen følger vi, hvordan livet formede sig for Jan, halvsøsteren og de andre anbragte børn.

Alt i alt en anbefalingsmæssig bog i et letforståeligt, folkeligt sprog, hvor læseren bliver klogere og forhåbentlig kan genkende mange af datidens samfundsmæssige situationer, man kan identificere sig med.

Bogen er udgivet på forlaget Mellempgaard i 2021 med støtte fra Kong Frederik den Syvendes Stiftelse, grundlagt den 30. oktober 1873 af Grevinde Danner, kongeligt konfirmeret ved fundats af 23. maj 1874. Siden 1950'erne er der også optaget drenge på stiftelsen, og Jan optoges som en af de første.

Jan Vogel: *Fra svigt mod anerkendelse: den forsømte barndom*. Mellempgaard. 217 sider, 140 kr.

Pensionisternes Kulturforening af 1965:

Ordinær generalforsamling

Fredag den 17. september 2021 kl. 12.00 hos 3F BJMF, Musikhuset, Mølle Alle 26, Valby.

Dagsorden:

1. Valg af dirigent og referent.
2. Bestyrelsens beretning.
3. Regnskab 2020.
4. Indkomne forslag.
5. Vedtagelse af budget 2021.
6. Valg af næstformand for to år
(Troels genopstiller).
7. Valg af kasserer for to år.
(Per ønsker at træde tilbage. Troels stiller op.)
8. Valg af 3 bestyrelsesmedlemmer for 2 år.
(Bente og Jytte genopstiller. Luis ønsker at træde tilbage. Per stiller op.)
9. Valg af 2 bestyrelsessuppleanter for 1 år.
(Bardino genopstiller).
10. Valg af 2 bilagskontrollanter for 1 år.
(Erik og Gerhard genopstiller)
11. Valg af 2 bilagskontrollantsuppleanter for 1 år.
(Ingrid og Karin genopstiller)

Ifølge vedtægternes § 3 skal indkomne forslag, der ønskes behandlet på generalforsamlingen under punkt 4 på dagsordenen, være bestyrelsen skriftligt i hænde senest 8 dage før generalforsamlingen. Forslag kan afleveres til bestyrelsen på medlemsmøderne eller sendes til formanden Anders Kristensen, Mjølnerparken 50, 2.tv., 2200 København N. eller pr. mail til a@kristensen.mail.dk eller sms på 23 69 07 80.

Kammeratlig hilsen
Bestyrelsen

Kommunistloven

Af Bjørn Elmquist, advokat, formand for Retspolitisk Forening m.v., tidl. medlem af Folketinget

Det er beskæmmende og uhyggeligt at erfare, at den klogskab, man troede og håbede på, at fortidens forløb og fejl ville samle sig i den kollektive hukommelse, alligevel ikke gør det. Ser vi bort fra egentlige fortrængninger, så er det, som om den svinder ind og fader ud.

For et par måneder siden – ved markeringen af 80-årsdagen for anholdelsen og interneringen af de danske kommunister i juni 1941 – havde arrangørerne Horserød-Stutthof Foreningen inviteret mig til at være en af oplægsholderne ved en høring på Christiansborg.

Jeg gennemgik blandt andet Kommunistloven vedtaget af Rigsdagen, det vil sige Folketinget og Landstinget den 22. august 1941, altså to måneder *efter* påbegyndelsen af anholdelserne.

Det var skræmmende læsning. Selve ordlyden, formuleringerne og opstillingen var formfuldendte og helt i top. Korte og koncise vendinger, der efterfølgende gav hjemmel til regeringens indgreb. Trods de grundlovssikrede rettigheder med hensyn til forenings- og ytringsfrihed samt beskyttelse mod frihedsberøvelse formuleret ganske som i den nugældende grundlov i dag stemte samtlige rigsdagsmedlemmer i august 1941 for loven, dog bortset fra de tre ikke-tilstedeværende kommunistiske medlemmer.

Kategorisk lov

I lovens § 1 blev alle kommunistiske foreninger og sammenslutninger forbudt, og alle bestående ville straks være at opløse. Kommunistisk virksomhed eller agitation blev også forbudt. Overtrædelse ville være at straffe med bøde eller fængsel i op til otte år.

Ifølge den næste § kunne de personer, hvis adfærd havde givet særlig grund til at antage, at de ville deltage i kommunistisk virksomhed eller agitation, efter justitsministerens bestemmelse eller med hans godkendelse tages i forvaring, når dette skønnedes nødvendigt af hensyn til statens sikkerhed eller dens forhold til fremmede magter.

Loven gav enkle og firkantede retningslinjer for, hvilke indsigelser domstolene i tilfælde af prøvelse af de enkelte sager overhovedet kunne tage i betragtning: begæringen om indespærring skulle tages til følge, medmindre der måtte antages at foreligge en åbenbar forveksling med hensyn til vedkommendes identitet eller hidtidige deltagelse i kommunistisk virksomhed eller agitation.

Loven var så kategorisk, at der ikke var levnet domstolene ret meget skøn eller spillerum, og skulle det lykkes nogen af de forvarede at få byrettens medhold i, at han eller hun skulle løslades, kunne anklager indbringe sagen direkte for Højesteret og det med opsættende virkning, så indespærringen opretholdtes, indtil Højesterets afgørelse forelå.

I *Ugeskrift for Retsvæsen* årgang 1941 finder man en dom afsagt af Højesteret i september 1941, hvor ikke bare forvaringen af den pågældende, anonymiserede borger godkendes, men hvor det også klart afvises, at loven skulle være grundlovsstridig. Hensynet til nødretten krævede, hedder det, at de grundlovssikrede rettigheder måtte vige...

Det kan ske igen

Det er svært ikke at gøre sig tanker om, hvorvidt noget tilsvarende ville kunne ske i dag. Er demokratiet med de forgangne 80 års erfaringer og bestræbelser blevet mere rodfast? En større beskyttelse er formaliseret i form af internationale konventioner som FN's erklæring om universelle menneskerettigheder og Den europæiske Menneskerettighedserklæring. Og EU har senere lavet et charter med de samme rettigheder.

Jeg har tidligere haft den klare opfattelse, at vores demokrati blandt andet derved var blevet så robust, at den slags skændigheder ikke ville kunne gentages.

Men i dag er jeg mindre sikker.

Stadig flere partier med et bredt flertal i Folketinget udtrykker igen og igen villighed til at løbe »en procesrisiko«, når det i uvildige høringssvar påpeges, at et lovforslag kan stride imod Danmarks internationale forpligtelser.

Samtidig er vores legalitetskontrol udøvet af Justitsministeriets lovkontor i stigende grad præget af den form for pragmatisk og elastisk fortolkning, der har øje for det politiske flertals præferencer.

Det varslar dårlige tider for »upopulære mindretal«. Ingen nævnt, ingen glemt.